

Julie James AS

Y Gweinidog Newid Hinsawdd

3 Mawrth 2023

Annwyl Weinidog,

Y fframwaith cyffredin dros dro ar gyfer gwastraff ac adnoddau

Trafododd y Pwyllgor y fframwaith cyffredin dros dro mewn perthynas ag adnoddau a gwastraff yn ei gyfarfod ar 9 Chwefror. Cytunodd y Pwyllgor y dylwn ysgrifennu atoch ynghylch nifer o faterion a gododd yn ystod ein trafodaethau.

Diben y fframwaith

Mae'r fframwaith wedi bod yn weithredol ar sail interim ers diwedd y cyfnod pontio ar 31 Rhagfyr 2020 ond ni chafodd ei gyhoeddi tan 4 Ionawr 2023.

Er bod Llywodraeth Cymru'n dweud na fydd y fframwaith yn effeithio ar gymhwysedd y Senedd, mae effaith ymarferol y broses newydd hon ar ddeddfwriaeth a llunio polisiau yn y Senedd yn aneglur. Nodwn y bydd y fframwaith yn canolbwyntio i ddechrau ar feysydd polisi datganoledig lle mae dull gweithredu ledled y DU eisoes wedi'i fabwysiadu. Fodd bynnag, gall hefyd wasanaethu fel mecanwaith i ystyried neu hwyluso dull ar gyfer y DU gyfan neu aml-genedl.

Mae Llywodraeth Cymru wedi amlinellu dau fath o benderfyniadau polisi i'w cymryd o fewn y fframwaith: penderfyniadau 'creu polisi' a phenderfyniadau 'gweithredu polisi'. Ond nid yw rôl y Senedd a rhanddeiliaid yn y broses hon wedi'i diffinio eto.

1. Allwch chi egluro safbwynt Llywodraeth Cymru ar y fframwaith a'i effaith ar gymhwysedd y Senedd? Ydych chi'n fodlon nad yw'r fframwaith yn cyfyngu ar gymhwysedd y Senedd?
2. Allwch chi roi rhagor o fanylion am y ddau fath o benderfyniadau polisi fydd yn cael eu gwneud o fewn y fframwaith a pha rôl fydd y Senedd neu rhanddeiliaid yn ei chwarae yn y broses o wneud penderfyniadau?

Ymwahanu

Crewyd y fframwaith gyda'r nod o reoli ymwahanu polisi ledled y DU ac mae'n gosod paramedrau ar gyfer penderfynu ar lefelau derbyniol o ymwahanu. Mae'r fframwaith yn datgan y bydd yn darparu datrysiaid anghydfod mewn achosion lle gallai dulliau ymwahanu gael "effaith amlwg" ar barti arall. Fodd bynnag, nid yw'n egluro beth sy'n gyfystyr ag effaith amlwg neu'n darparu unrhyw feini prawf ar gyfer penderfynu ar lefelau derbyniol o ymwahanu. O ganlyniad, nid yw'n glir pa ymwahanu fydd yn cael ei ystyried yn dderbyniol a beth allai arwain at anghydfod o dan y fframwaith hwn.

- 3.** Allwch chi ddarparu diffiniad neu feini prawf ar gyfer yr hyn fyddai'n cael ei ystyried yn "effaith amlwg" o dan y fframwaith at ddibenion datrys anghydfod?
- 4.** Allwch chi ddarparu unrhyw enghreifftiau o bolisiau Llywodraeth Cymru y disgwylir iddynt gael eu cyflwyno yn ystod tymor y Senedd hon o dan y fframwaith hwn a allai gael "effaith amlwg" ar barti arall?

Strwythurau newydd

Mae'r fframwaith yn amlinellu strwythurau newydd ar gyfer gwneud penderfyniadau, gan gynnwys sefydlu gweithgor adnoddau a gwastraff o swyddogion polisi a fydd yn gwneud penderfyniadau o ddydd i ddydd ac yn adrodd i uwch swyddogion a gweinidogion perthnasol y Llywodraeth. Bydd y gweithgor yn cwrdd yn fisol i ddechrau, yna'n chwarterol, ond nid oes esboniad dros y newid mewn amllder.

Mae'r fframwaith yn sôn am y posibilrwydd o is-grwpiau a bwrdd prosiect ar y cyd a phwyllgor addasu technegol ond nid yw'n rhoi unrhyw fanylion pellach am eu haelodaeth na'u diben.

- 5.** Allwch chi esbonio rôl y gweithgor adnoddau a gwastraff? Allwch chi ddarparu'r rhesymeg dros y newid yn amllder cyfarfodydd y gweithgor a phryd y bydd y newid hwn yn digwydd?
- 6.** Allwch chi roi rhagor o fanylion am ddiben ac aelodaeth yr is-grwpiau, y bwrdd prosiect ar y cyd, a'r pwyllgor addasu technegol a sefydlir gan y gweithgor?

Deddfwriaeth y DU

Nod Deddf Marchnad Fewnol y DU yw gosod egwyddorion mynediad i'r farchnad i sicrhau y gellir gwerthu nwyddau a gwasanaethau y gellir eu gwerthu mewn un rhan o'r DU, mewn unrhyw ran arall. Fodd bynnag, nid yw'r fframwaith yn cyfeirio at y broses ar gyfer ystyried eithriadau i Ddeddf Marchnad Fewnol y DU na chytuno ar yr eithriadau hynny.

Mae'r fframwaith yn datgan y caiff ei ategu gan gyfraith yr UE a ddargedwir a safonau gofynnol. Nid yw'n glir pa effaith y bydd Bil Cyfraith yr UE a Ddargedwir yn ei chael ar y fframwaith, yn enwedig lle mae canlyniadau'r Bil yn arwain at ymwahanu.

7. Allwch chi esbonio sut y bydd darpariaethau Deddf Marchnad Fewnol y DU yn rhyngweithio â'r fframwaith ac gaiff y fframwaith ei ddiweddarau i gyfeirio at y broses eithrio y cytunwyd arni ym mis Rhagfyr 2021?

8. Allwch chi ymhelaethu ar oblygiadau Bil Cyfraith yr UE a Ddargedwir ar y fframwaith?

Rhwymedigaethau rhyngwladol

Mae'r fframwaith yn cynnwys cyfeiriadau at rwymedigaethau rhyngwladol llywodraeth Cymru a llywodraeth y DU. Mae'r gwaith o reoli'r rhwymedigaethau hyn yn seiliedig ar Femorandwm Cydddealltwriaeth Datganoli a'r Concordat Cysylltiadau Rhyngwladol sy'n atodol iddo. Mae'r fframwaith yn rhoi cyfle i ystyried effaith masnach ryngwladol, ond nid yw'n glir sut y bydd yn rhyngweithio'n benodol â thrafodaethau masnach ryngwladol.

9. Allwch chi esbonio sut y bydd y fframwaith yn rhyngweithio â thrafodaethau masnach ryngwladol ac a fyddai darpariaethau perthnasol sy'n cael eu cytuno mewn trafodaethau masnach yn ddarostyngedig i'r broses fframwaith cyffredin hon?

Ymgysylltu â rhanddeiliaid

Nid yw'r fframwaith yn sôn am sut roedd rhanddeiliaid yn ymgysylltu yn y broses ddatblygu na beth oedd eu barn. Dywed y fframwaith y bydd y rhyngwyneb â chyrrff rheoleiddio yn parhau i gael ei ddatblygu, ond nid yw'n egluro'r berthynas gyda rheoleiddwyr.

Mae'r fframwaith yn ymdrin ag ymgysylltu â seneddau a rhanddeiliaid yn wahanol, gan ddweud y bydd deddfwrfeydd yn ymgysylltu â datblygu deddfwriaeth a rhanddeiliaid yn ymgysylltu â datblygu polisi. Ni roddir esboniad am y rheswm dros y gwahaniaeth hwn.

Yn y gorffennol, mae'r Pwyllgor hwn wedi argymhell y dylai Llywodraeth Cymru gynnwys rhanddeiliaid wrth ddatblygu fframweithiau fel mater o drefn.

10. Allwch chi roi gwybodaeth am sut yr oedd rhanddeiliaid, gan gynnwys Cyfoeth Naturiol Cymru, yn rhan o ddatblygu'r fframwaith?

11. Allwch chi egluro'r broses ar gyfer ymgysylltu â rhanddeiliaid allanol a amlinellir yn y fframwaith ac esbonio pam mae gwahaniaeth rhwng ymgysylltu â seneddau a rhanddeiliaid wrth ddatblygu deddfwriaeth a pholisi?

Adrodd a thryloywder

Mae'r fframwaith wedi bod yn weithredol ers dros dair blynedd ond dim ond yn ddiweddar y cafodd ei gyhoeddi. Mae'r rheswm dros yr oedi cyn cyhoeddi yn aneglur.

Mae Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU wedi cytuno i roi adroddiad ar y fframwaith a fframweithiau cyffredin eraill, ond nid yw manylion ynghylch pryd a sut y bydd yr adrodd yn digwydd

wedi'u cadarnhau eto. Ar hyn o bryd nid oes cynllun clir ar gyfer sut y bydd seneddau a rhanddeiliaid yn cael diweddariadau o ran gweithredu'r fframwaith.

12. Allwch chi esbonio'r oedi o ran cyhoeddi'r fframwaith?

13. Pryd y bydd y gwaith adrodd rheolaidd ar weithredu'r fframwaith yn dechrau?

Adolygu a diwygio'r fframwaith

Mae'r fframwaith yn amlinellu proses adolygu a fydd yn digwydd ar ôl chwe mis, ar ôl blwyddyn, ac yna tair blynedd. Nid yw'r rheswm am yr amserlenni penodol hyn yn cael ei esbonio yn y fframwaith. Mae Llywodraeth Cymru wedi cytuno i hysbysu'r Senedd a rhanddeiliaid ac i ystyried eu hargymhellion cyn dod ag adolygiad i ben. Fodd bynnag, ni chaiff yr ymrwymiad hwn ei adlewyrchu eto yn nhestun y fframwaith.

Yn flaenorol, argymhellodd y Pwyllgor hwn yn ei adroddiad ar y fframweithiau ansawdd aer a chemegau a phlaladdwyr y dylai Llywodraeth Cymru weithio gyda Llywodraeth y DU tuag at ddarparu rôl ddiffiniedig ar gyfer seneddau'r DU wrth adolygu fframweithiau cyffredin. Cefnogwyd y safbwynt hwn gan Bwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig y Senedd a Phwyllgor Tŷ'r Arglwyddi ar gyfer Craffu ar Fframweithiau Cyffredin .

14. Allech chi esbonio'r rhesymeg y tu ôl i'r amserlenni a bennir yn y fframwaith ar gyfer cynnal adolygiadau ar ôl chwe mis, blwyddyn, a thair blynedd?

15. Allech chi esbonio sut y bydd yn sicrhau bod testun y fframwaith yn adlewyrchu ei hymrwymiad i hysbysu'r Senedd a rhanddeiliaid ac i ystyried eu hargymhellion cyn gorffen adolygiad?

16. Allech chi roi diweddariad i'r Pwyllgor ar y camau y mae wedi'u cymryd i geisio cael cytundeb rhyng-lywodraethol i ddarparu rôl a ddiffinnir yn glir ar gyfer seneddau'r DU wrth adolygu fframweithiau cyffredin?

Byddwn yn ddiolchgar am ymateb o fewn 30 diwrnod gwaith, erbyn 19 Ebrill 2023 fan bellaf.

Yn gywir,

Llyr Gruffydd AS,
Cadeirydd, Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd, a Seilwaith

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg. / We welcome correspondence in Welsh or English.